



# CHIAPAS PUEDE

PROGRAMA DE ALFABETIZACIÓN

TOTO JAYE YOJSKUYIJSNYETAM 1  
JUTÄTE TZUNHTAPÄ  
ZOQUE



**Toto jaye yojskuyijsnyetam 1 Jutäte tzunhtapä**

**Zoque**

D.R. © 2025. Universidad Autónoma de Chiapas  
Boulevard Belisario Domínguez Km. 1081 sin número,  
Colina Universitaria, Terán, C.P. 29050, Tuxtla Gutiérrez, Chiapas, México

**ISBN:** 978-607-561-318-5

**Coordinación General**

Roger Adrián Mandujano Ayala

**Coordinación Académica**

Flor Marina Bermúdez Urbina  
Marco Antonio Castellano Pérez

**Autora**

Irma García Jiménez

La Universidad Autónoma de Chiapas forma parte de la Red Nacional de Editoriales Universitarias y Académicas de México, Alttexto y de la Asociación de Editoriales Universitarias de América Latina y El Caribe (EULAC).

Las opiniones expresadas por los autores no necesariamente reflejan la postura de los editores de la publicación; la información y análisis contenidos en esta publicación son estrictamente responsabilidad de los autores. Se autoriza la reproducción parcial o total de los textos aquí publicados, siempre y cuando se haga sin fines comerciales y se cite la fuente completa. Las imágenes de portada, la composición de interiores y el diseño de cubierta son propiedad de la Universidad Autónoma de Chiapas.

Hecho en México  
*Made in Mexico*







**HUMANISMO QUE  
TRANSFORMA**

---

GOBIERNO DE CHIAPAS  
2024 - 2030





## GOBIERNO DEL ESTADO DE CHIAPAS

**Eduardo Ramírez Aguilar**

Gobernador Constitucional del Estado de Chiapas

**Roger Adrián Mandujano Ayala**

Secretario de Educación del Estado de Chiapas

**José Alfredo Ramírez Guzmán**

Subsecretario de Educación Federalizada

**Gilberto de los Santos Cruz**

Subsecretario de Educación Estatal

**Roberto Eduardo Grajales González**

Subsecretario de Planeación Educativa

**Sergio David Molina Gómez**

Director del Instituto Chiapaneco de Educación para Jóvenes y Adultos





**Coordinación General**

Roger Adrián Mandujano Ayala

**Coordinación Académica**

Flor Marina Bermúdez Urbina  
Marco Antonio Castellano Peréz

**Autora**

Irma García Jiménez

**Revisión Técnica**

Antonio Gómez González

**Corrección de Estilo**

Fernando Enrique Trejo Trejo

**Diseño / Formación Editorial**

Alejandro Ramírez Tapia

**Fotografía**

Irma García Jiménez

Isela López Pérez

Juan Pablo Virgen Jiménez

Dirección de Comunicación Social de la UNACH





## TZYAMJAPYAPÄ'IS JUTÄ IJTU

<b>Tzapkuy te' sunyi myinta'ankä</b>	1
<b>Sunyi myinta yä' yojskuyomo</b>	2
<b>Jatyumi 1</b> Myujspa Tzyiyapajsis	4
<b>Jatyumi 2</b> Yojskuy ji'pi'ijsnyetam	11
<b>Jatyumi 3</b> Äjn näyi	27
<b>Jatyumi 4</b> Äjn ntätam	29
<b>Jatyumi 5</b> Jaye A a	32
<b>Jatyumi 6</b> Jaye E e	38
<b>Jatyumi 7</b> Jaye I i	45
<b>Jatyumi 8</b> Jaye O o	52
<b>Jatyumi 9</b> Jaye U u	63
<b>Jatyumi 10</b> Jaye Ä ä	70
<b>Jatyumi 11</b> Anhmawyätzäjktamite te' ontantäjktam	76
<b>Jatyumi 12 y 13</b> Tzäki ijturnä'tzi	79



## Tzapkuy te' Sunyi myinta'ankä

Te' toto jaye yojskuyisnye nyäyipä'is Matías de Cordoba tumä toto jayete makamä mpatame te' yojskutyam makapä'is kyäkake ijkutyam te' kukpuyomotam nä tzyäjkuse te' anhkimpapä'is te' nye 'yanhkimkuyomo nyäyipä'is ljkuy sunyi nkyäjkajkjapyapä'is ne' wintam. Yä' toto jaye'is, nyäyojspa eyakukenetampä mujsokyutyam te'se nyäyojspa te' ote tzame'jsnye myujsokyuy, nyäyojsketpati te' anhmakyuy kupkuyijs 'yijtkutyam y te' mujsokyuy tiyä 'yanhmayajpa, te'se jutz yenhyajpa, tiyä tzyäjkajkyajpa y jutz te' ijtyajpa wa myujsyaju jutz te' makapä 'yisanhtzi'äyatäyi y te'se wa kyäkajkyajju te' ijkutyam y te'se wa sunyi 'yijtyajju.

Te' anhkimpapä'is kyojskuyomo nyäyipä'is "Myujspa Tzyiyapajsis" yä' toto jaye näte wyejayupä wa mkipsu jutz wa tzyäjkajju tumä Tzyiyapajs wäpä jutä ijtpo'use kupkuy ititam mujspa ompa ijtya. Te' tzame wyätzäjkpapä'is jojmote wyätzäjkztzotpapä, te'se wä'ajkutyam, manokyuy, kotzonhkuy y tumä yojskuy wate nhkotzokyaju eyatampä ntätam.

Yä' yojskuy, tzyäjkajjupä te' Tzyiyapajsis tzyokoyomo, myetzpa te' päntam y yomotam wa 'yanhmayajju te' toto tunkuy y te' toto jakyuy; wa nyäyojsyaju te' nye 'yijtkuyomotam y te'se te' Tzyiyapajs ititam wa tyumä yojsyaju wate wätzäjkta y te'se ntzäjkta tumä sunyipä ne ijkutyam y ne mäja kupkutyam.

Yäjskotoya nä'tzi mnätunhaju'ankä yä' tunhomo wate ntzäjkta tumä Tzyiyapajs ijtumä wäpä jok'täjk, wä'ajtäjk y wäpä ijkuy.

**Eduardo Ramírez Aguilar**  
**Gobernador Constitucional del Estado de Chiapas 2024-2030**



## Sunyi myinta yä yojskuyomo

Pämik tu'nä, te' toto jaye, tzamjaya ke yä witpä tzame'ijstam yujstzyipapäte te' makapä'is nyitzäki 'yanhmakyuy wa mujsu tyoto tu'nä y tyoto jayä.

Sunyit anhjamajpa äjn wit yä'ki 'yijta'anhkä wate nitzäjkta yä' yojskuy:

Ne ijtkuyomo, tumtum jama te' anhmapya jometampä mujsokyutyam mujspapä'ijste yajk näjktätyamä ne ijkutyam, te'se te' mujstampa jutz te' itnämpapä te' najsakopajkäsi y jutz te' wate ntzäjkta ne yojskutyam y te' tumtum jamapä yojskutyam. Yä' mujsokyuyis makapäte te' kotzoktame wate sunyi ijta yä' najsakopajkäsi y jutz wate wätzäjkta tiyä ji wyä ne ijkuyomotam. Tekota y uka nhkipstampa sunyi, ijtajsete nä'ijta mujsokyutyam te' mpäjkijstzyoktapä nä'te yenhtasyenhomoo.

Tekota, nä'omyajpat yä'ki 'yita'ankä yä' jomepä anhmakyuyomo. Tumä anhmakyutye jutä makamä m'anhmaye te' nenhejayetam. Te'se polatampä ji'pitam y ji'pitam wiyunhtampä mpatampapä yempe jutä y yä'ijstam tzyäjkijspujtäyajpa te' otetam, kipsokyutyam, tzapkutyam, tiyä anhjam tampapä, te' ijutipä'ijnsye sutpapä wewena te' eyatampäjinh, te'se ji' mujsipä'is tzyäkä wyinanhtyäjki, tekotate tzyäjkpapä te' toto jaye kä'si.



Mujspate näptamä ke te' toto tunkuy y te' toto jakyuy yojsrapäte wate yaj jakta ne otetam ne ntäjinhtam. Näte jayuk te' totokäsi yajk yojsstampate te' nenhejyetam, wate jayu te'se näte wyeweneyujse y näte ntu'nu te' toto jaye te'se näte nhämanäyu. Te'se yempe ja'iták ni'ipä ntätam. Te'se, wäjäti wate näyojsta te' nenhejyetam tzyäjkajpapä'is tzametam, mujspapäte näktätyamä te'se ijspäjktampakante jutz te' onyajpapä.

Um mtzajku te' m'anhmakyuy wa mujsu te' toto jakyuy y te' toto tunkuy, mijt maka mujsi mjäyä te' tzametam y maka mujsi mkäweya te' m'ote toto jaye'omo, wa mujsu mtzajkjatyamä te' tzyepä toto jaye o wa yajk manhjayu te' tzame te'se maka myujsketi tiyä syutpa tzyamjaya te' eyatampä'is y te'se mujspa tiyä kyipsyajpa te' eyatampä pänijstam y yomo'ijstam nä mtunuk te' jayetam mpatpapä te' yempetipä toto jaye'omotam: te' toto jaye'is tzyampamä tiyä tujkpa te' najsakopajkäsi, tumä toto jaye, te' tzyampapä'is jutz te' ntzäjkpa te' kutkuy, te' tzyampapä'is jutz te' wätzäjkpapä tijutipä, te'se eyatampä toto jayetam.

**Yätitimät myusytzyitampa te'se, uka mujspa mijt, myujsketpati Tzyiyapajsis.**



# Jatymí 1

## Myujspa Tzuyapajsis



## Yojskuy 1



Witpä tumnhkuy te' anhmakyuyijsnye, te' anhmayajpapä'ijstam maka pyäjkyijstzyokye tumä jaye tzame kä'wejkuy makapä tzyi'ye te' tumtyipä tyä'ijs, nyätunhijs o nyäpoksa tä'ijs.

Tzamjaya wa pyäjkistzyokyaju te' tzyepä toto jaye te' yajk nukjayatäjupä y tzamanhwajkjaya ke yäti'anhkäti ji' mujsi tyunya. Te'se te' tzame nyä'ijtupäte tumtumäpä kotatam, jinte wyäpä mijt anhmayoye'is wa mtunjayaju o eyapä'is wa tyunjayaju.

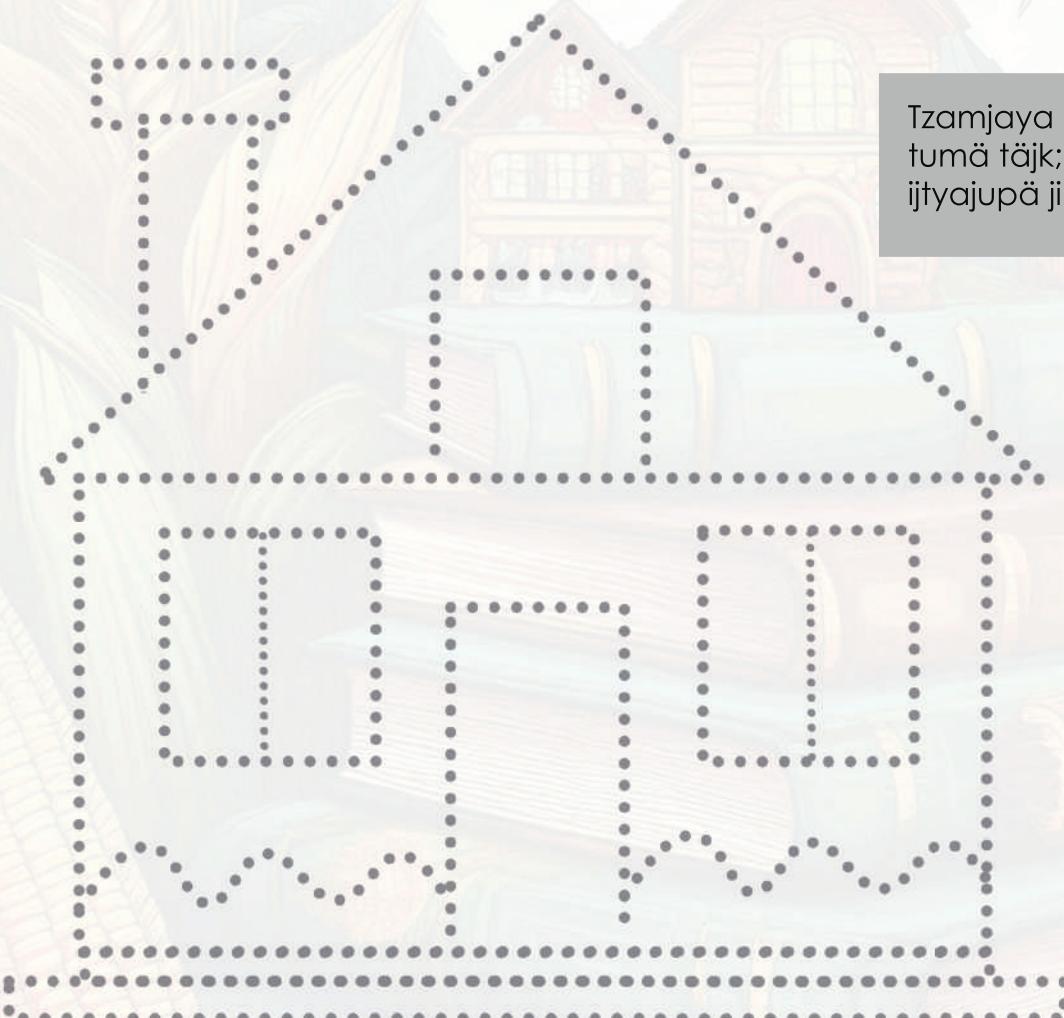
Te' yojskuy y te' mjama makapä mkote wa 'yanhmayah, jenete wäpä wa myujsoyu te'se maka mujsi tite'e tzyamtyopyapä te' tzyepä toto jaye'is te' yä'jamakäsi nä ntzyitäjtäpä. Yä' mufsokyuy makapäte 'yawajkja mkipsokyuy wa mpäjkistzyoku jometampä tzametam, mufsokyutyam y eyatampä titam m'ijspapä y mnäjktyäpyapä te' ijtkuy.

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa nyekstzyäyaju te' jaye tzame kä'wejkuy te' tzyampapä yojskuy 1, te'se mufsakyoketnya, te'se 'yanhmayajpasenhomo wa mufsutyunya koyajpak te' witpä 'yanhmakyutyam.



Te' jaye tzame kä'wejkuy

Patkumyä 6



Yojskuy 2



Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa tzyäjkya ju  
tumä täjk; te'se mujspa kyotzokya te' tzäki  
ijtyajupä ji' pipiktam.



## Yojskuy 3

Tzamjaya te' anhmayaajpapä ke maka tzyäjkye te' ji'pitam. Tzamjaya ke maka ji'pye te'  
tzäkitam jutz ijtu te' käyipä ji'pikäjsi.

Handwriting practice lines for the sentence above, featuring three sets of horizontal lines (solid top and bottom lines with dashed midlines) and blue arrows pointing right to indicate the direction of writing.



Yojskuy 4



Tzamjaya te' anhmajyapä ke maka tzyäjkä te' ji'pitam. Tzamjaya ke maka ji'pye  
te' tzäkitam jutz ijtu te' käyipä ji'pikäjsi.





## Yojskuy 5

Tzamjaya te' anhmayaajpapä ke maka tzyäjkye te' ji'pitam. Tzamjaya ke maka ji'pye te' tzäkitam jutz ijtu te' käyipä ji'pikäjsi.

The page features four sets of horizontal lines for handwriting practice. Each set begins with a blue arrow pointing downwards, indicating the direction of the stroke. The lines are spaced evenly across the page.

# Jatymí 2

## Yojskuy ji'pi'jsnyetam





## Yojskuy 6

Tzamjaya te' anhmayajpapä jutz wa tzyonhyaju te' kulyapis; mujspaka tzyonhya, tzamjaya wa tzyäjkkyaju te' yojskutyam jutz ijtu te' tzäjkiskuyomo.

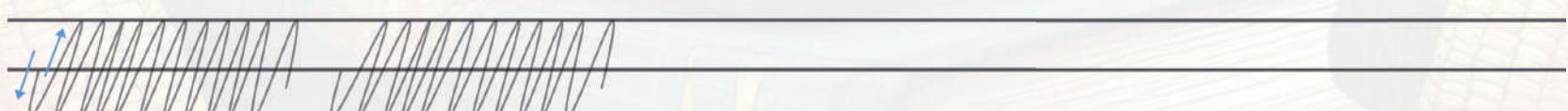
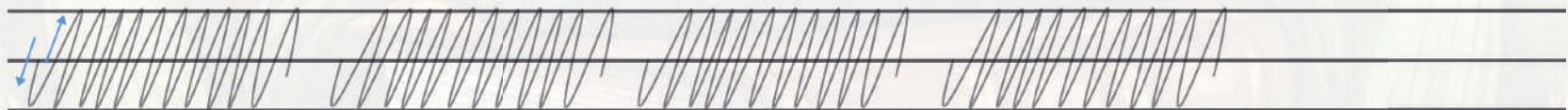
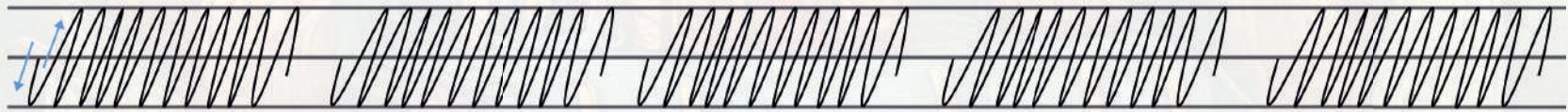




Yojskuy 7



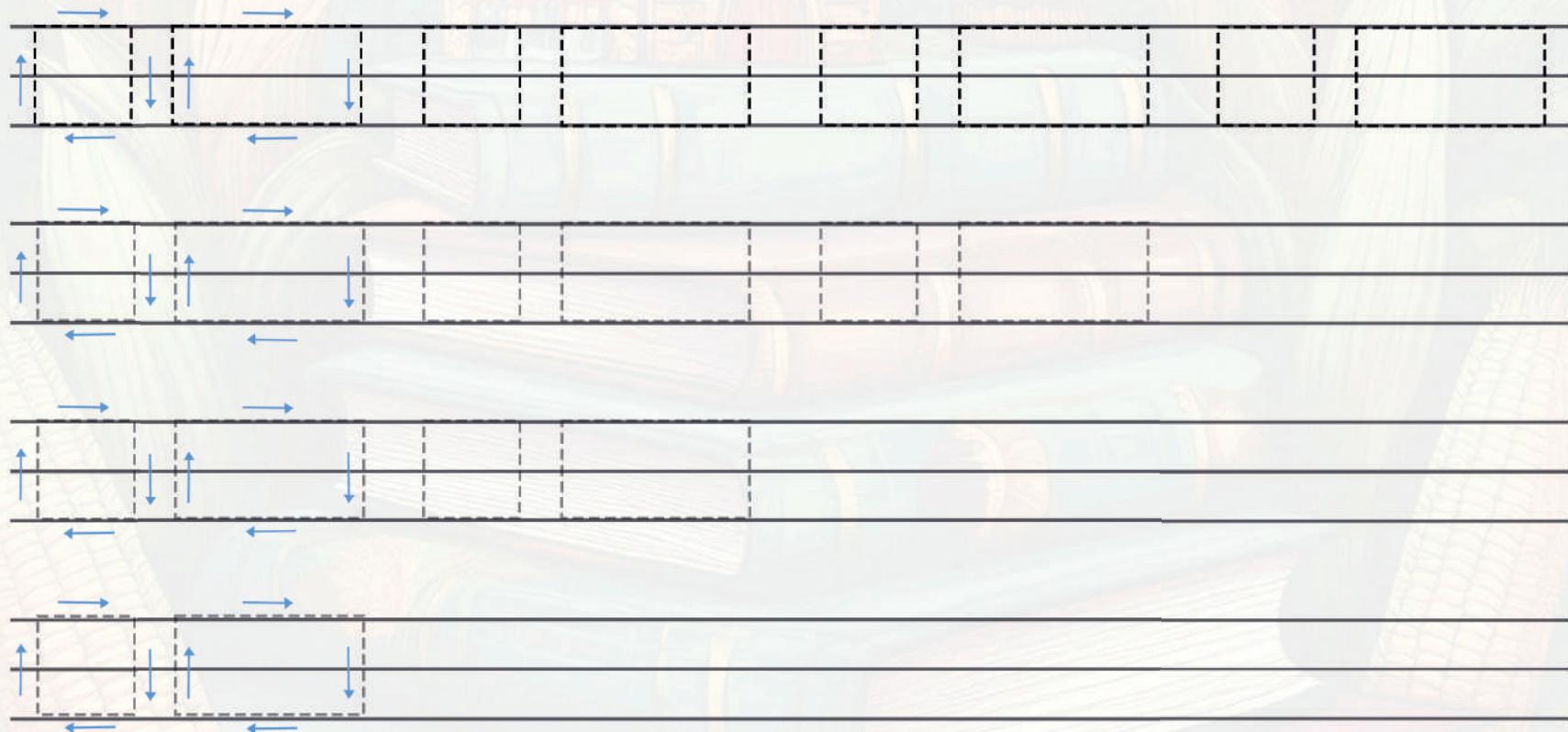
Tzamjaya te' anhmayajpapä wa sunyi kyosyaju te' yäjktampä ji'pitam y yajk  
jip'wätzäjkya te' jo'matampä ji'pitam.





## Yojskuy 8

Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa tzyäjktanyaju te' tzäkitam.  
Wäpäte wa ji'pyaju jutz ijtu te' käyipä ji'piäksitam.



Yojskuy 9



Tzamjaya te' anhmayaipapä wa tzyäjktanyaju te ji'pitam te' tzäki'ijsnyetam.  
Wäpäte wa ji'pyaju jutz ijtut te' käyipä ji'pikäjsitam.





## Yojskuy 10

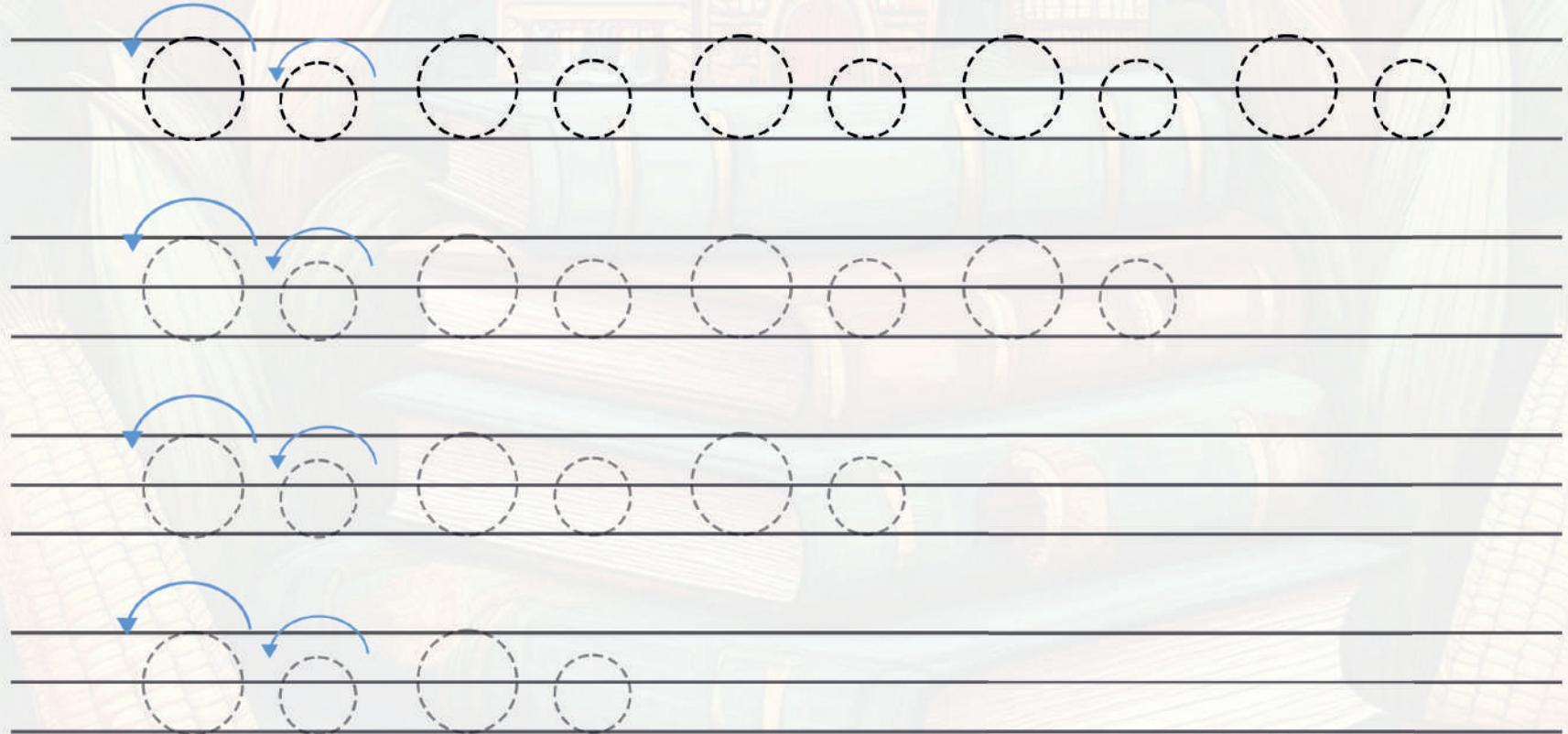
Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa tzyäjktanyaju te' ji'pitam te' tzäki'ijsnyetam.  
Wäpäte wa tzyäjkkyaju te' tzäkitam jutz ijtu te' käyipä ji'pikäjsi.



Yojskuy 11



Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa tzyäjkanhäyaju te' polapä tzäki.





## Yojskuy 12

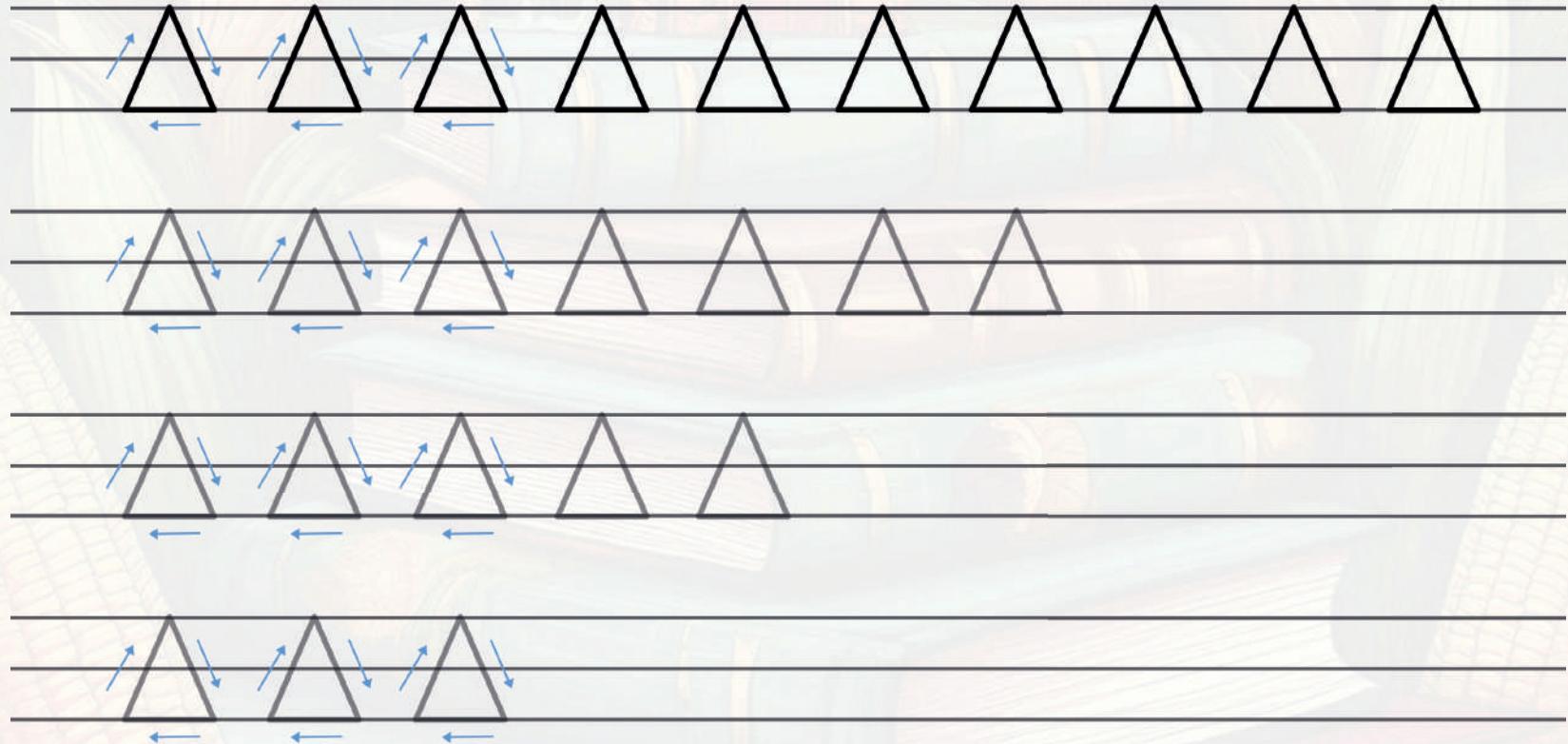
Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa sunyi kyosyaju te' yäjktampä ji'pitam; jäsika yajk jip'wätzäjkya te' ji'pitam te' jo'matampä y yajk tzäjkwätzäjkya te' tzäkitam käyi ijtyajupä.

The diagram shows four rows of ten circles each, representing notes on a string instrument. Blue arrows above the first two rows indicate a specific playing technique: a downward stroke followed by an upward stroke on the first note, then a downward stroke on the second note, and so on. This pattern repeats across all four rows.

Yojskuy 13



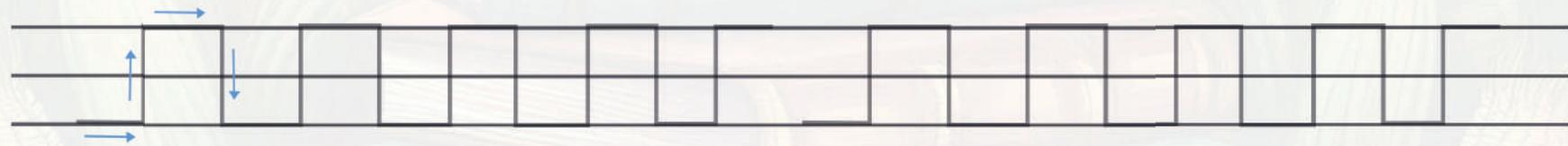
Tzamjaya te' anhmajyapä wa tzyäkyaju te' tukay anhkinpä tzäki jutz ijtu te' käyipä ji'pikäsitam.





## Yojskuy 14

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa ji'pyaju te' tzäkitam te' jyip'tzyotzyajupä'a.

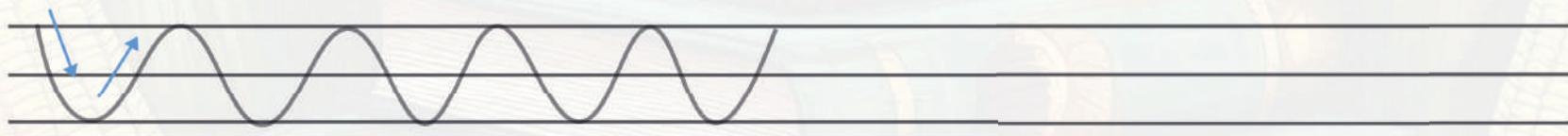
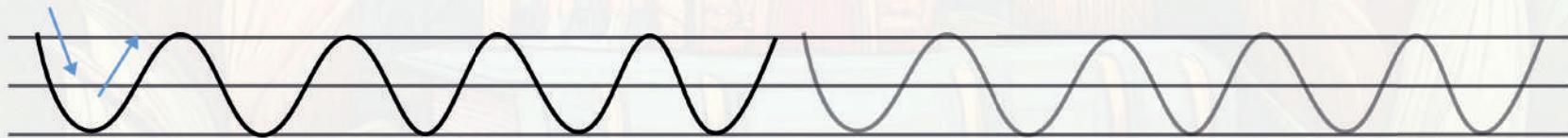




Yojskuy 15



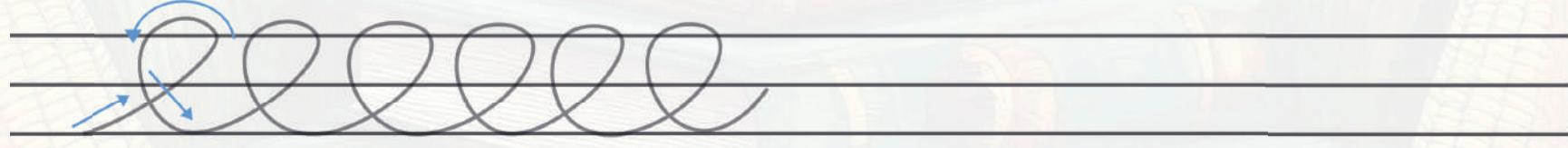
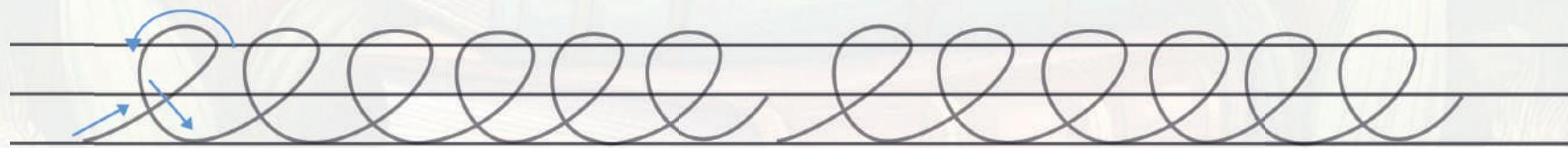
Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa ji'pyaju te' tzäkitam te' jyip'tzyotzyajupä'a.





## Yojskuy 16

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa ji'pyaju te' tzäkitam te' jyip'tzyotzyajupä'a.

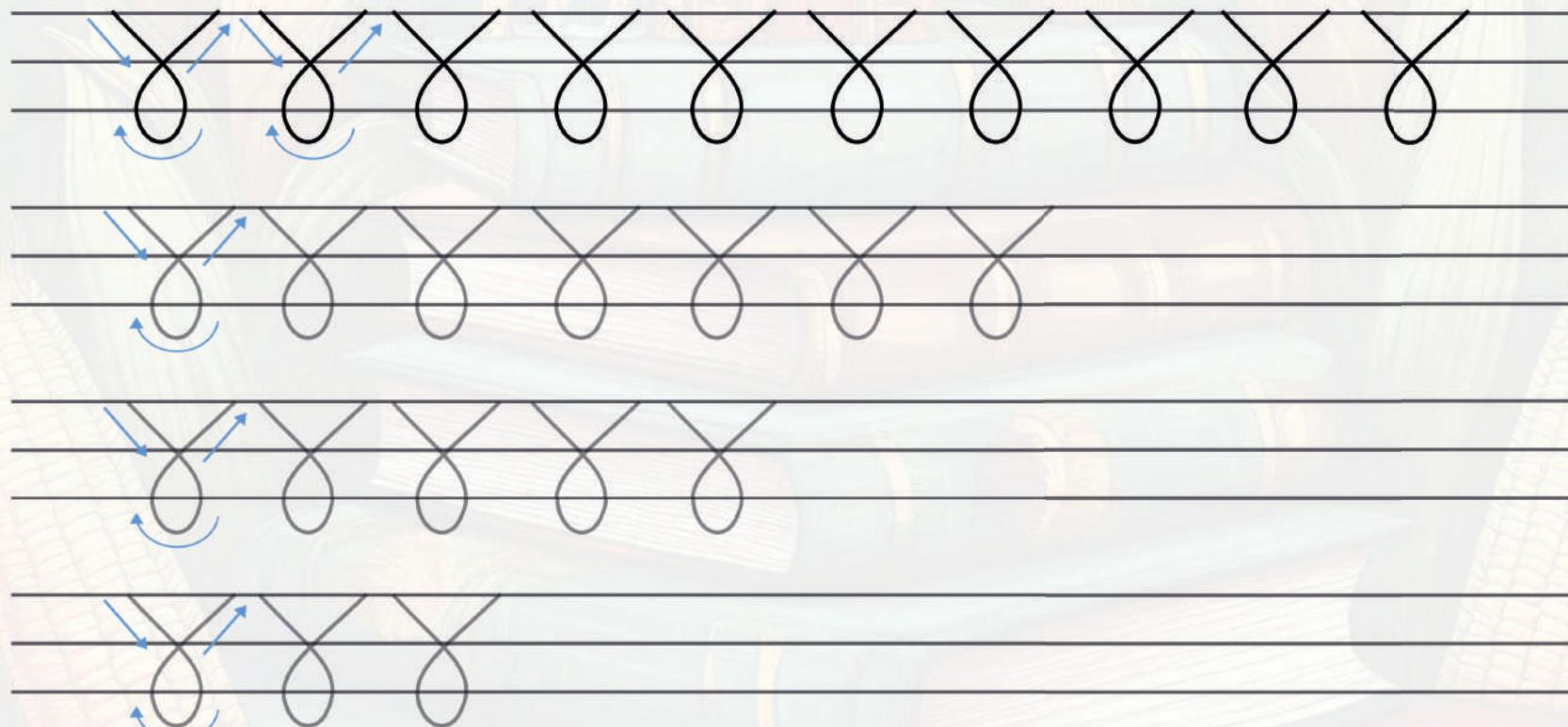




Yojskuy 17



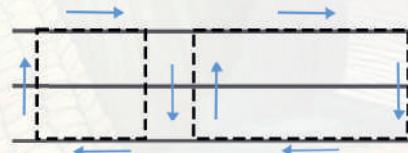
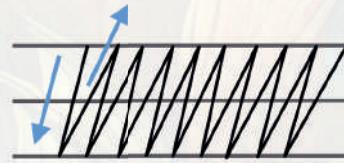
Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa ji'pyaju te' tzäkitam te' jyip'tzyotzyajupä'a.





## Yojskuy 18

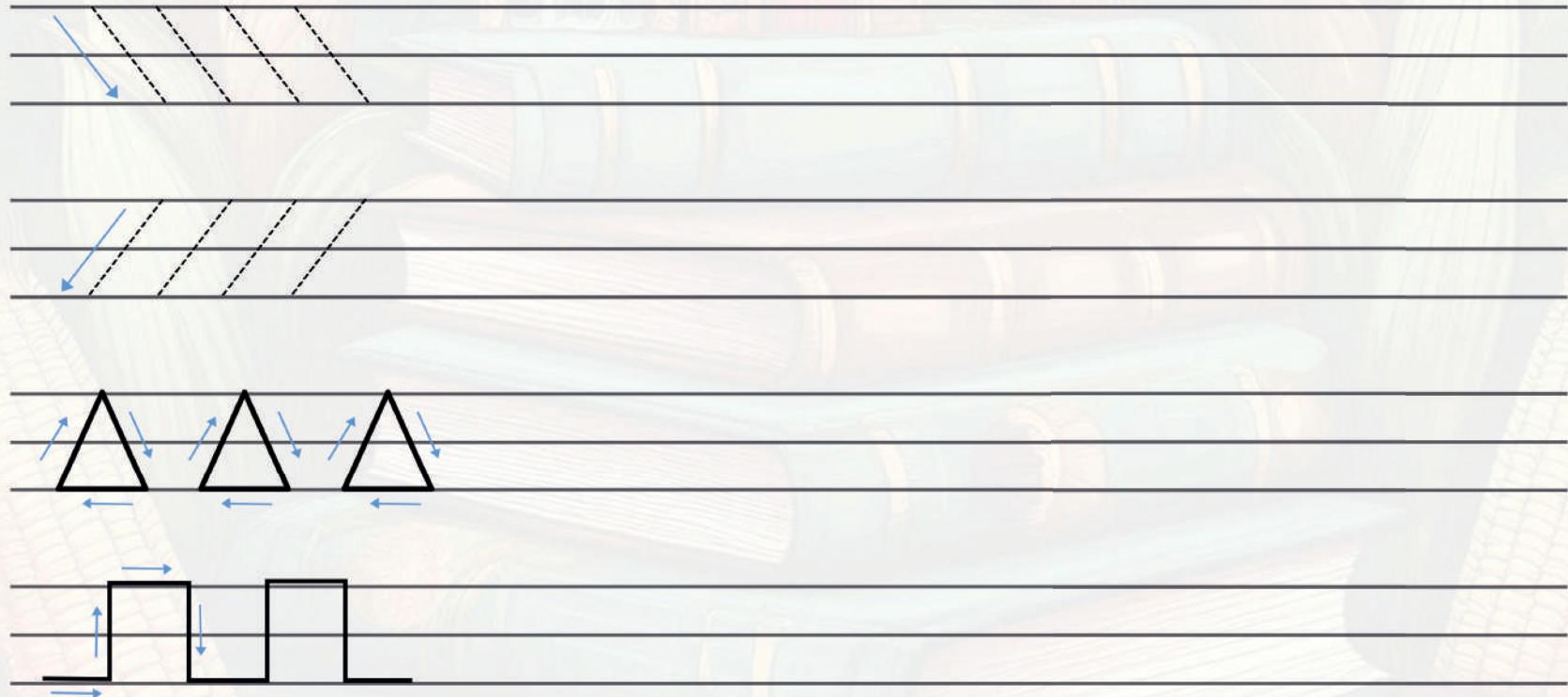
Tzamjaya te' anhmayajpapä ke maka tzyäjkye sonekenepä ji'pitam te'  
'yanhmayaupä'a yajk tzäjkya jutz ijtu te' käyipä ji'pikäjsi.



Yojskuy 19



Tzamjaya te' anhmajyapä ke maka tzyäkye sonekenepä ji'pitam te'  
'yanhmajyupä'a yajk tzäjkya jutz ijtu te' käyipä ji'pikäjsi.





## Yojskuy 20

Tzamjaya te' anhmayajpapä ke maka tzyäjkye sonekenepä ji'pitam te'  
'yanhmayaupä'a yajk tzäjkya jutz ijtu te' käyipä ji'pikäjsi.



# Jat�umi 3

## Äjn näyi





## Yojskuy 21

Tzamjaya te' anhmayajpapä ke maka 'yanhmaye wa jyayaju te' nyäyitam. Tekota, jayä mäjatampä jayepik tumtumäpä'is nyäyitam te' mäjapä toto käksi o jatyäjkäksi. Tzamjaya wa sunyi kyosyaju jutz nä mjayu te' tumtumäpä jayetam. Jäsika näjaya wa jyapyujtyaju/jyayaju te' nyäyitam sonenaka te' ku'aterno'omo y jäsika te' käyi ijtupä ji'pikäksi, tzamjaya ke ponyi ponyi maka 'yanhmaye wa sunyi jyayaju te' jayetam.

Tzi'ya te' anhmayajpapä tumä toto wa te'käsi jyapyujtyaju/jyayaju nye nyäyitam, tzamjaya ke tepikte makapä tzyäjkye nye kretensyal.

Tzi'ya te' anhmayajpapä te' "toto tzonhtäjk" y isanhzi'äya jutzte'e makapä tzyäjkye.

Uka m'ijspa ke ji' nä myujsu tzyäjkya, sunyik kotzokya um mtzemyaju.



Jat�umi 4  
Äjn ntätam





## Yojskuy 22

Tzamjaya te' anhmayaopapä ke yäti maka tzyäjkye tumä yojskuy makamä 'yanhmaye wa jyayaju te' nyäyitam nye tyä'isnyetam y jäsika mujspa kyäwejaya tumä jaye tzame kä'wejkuy.

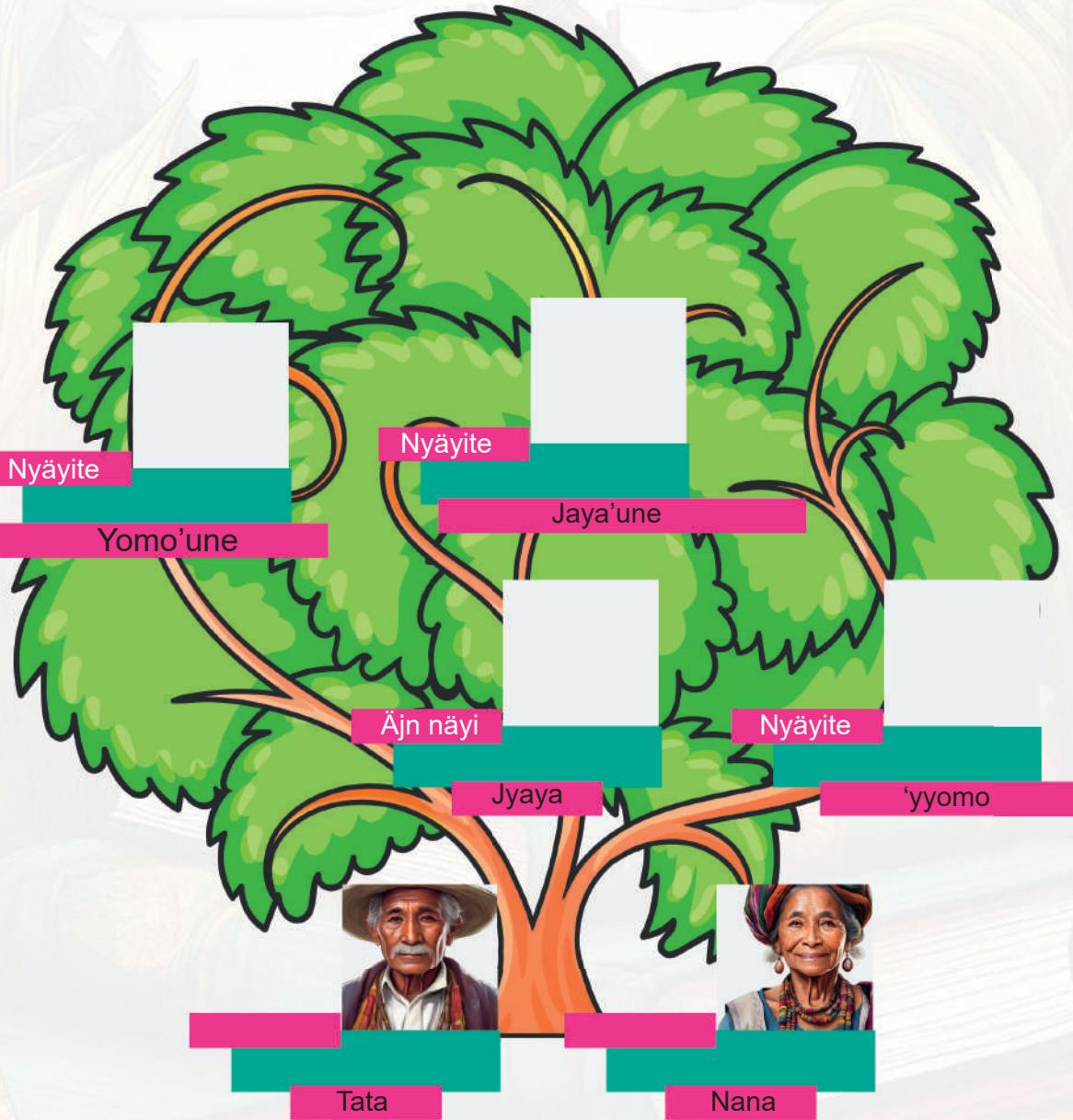
Ijtujse yä tzäki äjn ntä'isnyetam ijtupä te' eyapä pat'kuyomo, tzamjaya ke maka jyapyujtye/jyaye te' nyäyitam. Tekota, maka mjaye tumä toto käsi, sunyipä jayepik jayä te' näyitam te' tumtumäpä ntä'isnyetam, te'se te' anhmayaopapä'is mujspa jyapyujtya/jyaya makamä tzyäjkye.

# Ajn ntätam



# Äjn ntätam

Yojskuy 22



Jatyumi 5  
Jaye A, a



## Yojskuy 23



Tzamjaya te' anhmajyapä ke näte nitzäjkta te' anhmakyuy te' toto tunkuy y toto jakyuy te' jaye'ijsnyetam.

Te' mäjapä toto käksi, ja'yä te' **känhäyupä tzapajspäpik te'** jaye "A", "a" tzamjaya wa sunyi kyosyaju jutz mtzäjkpa te' jip'kuy, sonenaka tu'nä pämik te' jaye'is nyäyi.

Tzamjaya te' anhmajyapä te' kä'yi ijtupä ji'pi tzäjktamä te' **känhäyupä tzapajspäpik te'** jaye jutz tzyampase y te'se tzamjatyamä te' nyäyi.



Yojskuy 24

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa kyänhäyaju **tzapajspäpik** te' jaye "A", "a".

Aa Aa Aa Aa Aa Aa

Yojskuy 25



Tzamjaya te' anhmaya jpapä te' tzametam ijtyajupä käyi, yajk me'tzya te' jaye "A",  
"a", y yajk kojipäya te' polapä ji'pipik känhäyupä tzapajspäpik.

**Amilcar**

**akusya**

**aknaka**

**atzi**

**ak'syi**

**atuli**

Näjaya wa tzyäktanyaju te' tzame te' ja'itápä jayepik.

**\_milcar**

**\_kusy\_**

**\_kn\_k\_**



## Yojskuy 26

Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa mye'tzyaju y yajk kojipäya te' jaye "**A**", "**a**".

a c u n y a n b  
b A y x a g A y  
w a A r x d w A  
d z p p t d w y A n  
A z p p t d w y A n  
a a A a o L p x  
z r z x d R z c

Yojskuy 27



Tzamjaya te' anhmajyajpä wa mye'tzyaju te' jaye "**A**", "**a**" te' tzame'omo y  
yajk käjipäya te' känhäyupä **tzapajspäpik**.



ane



anhtunh



Amalia



atzi



ajksa



ak'syi



akanh



Alicia



ajsa



akusya



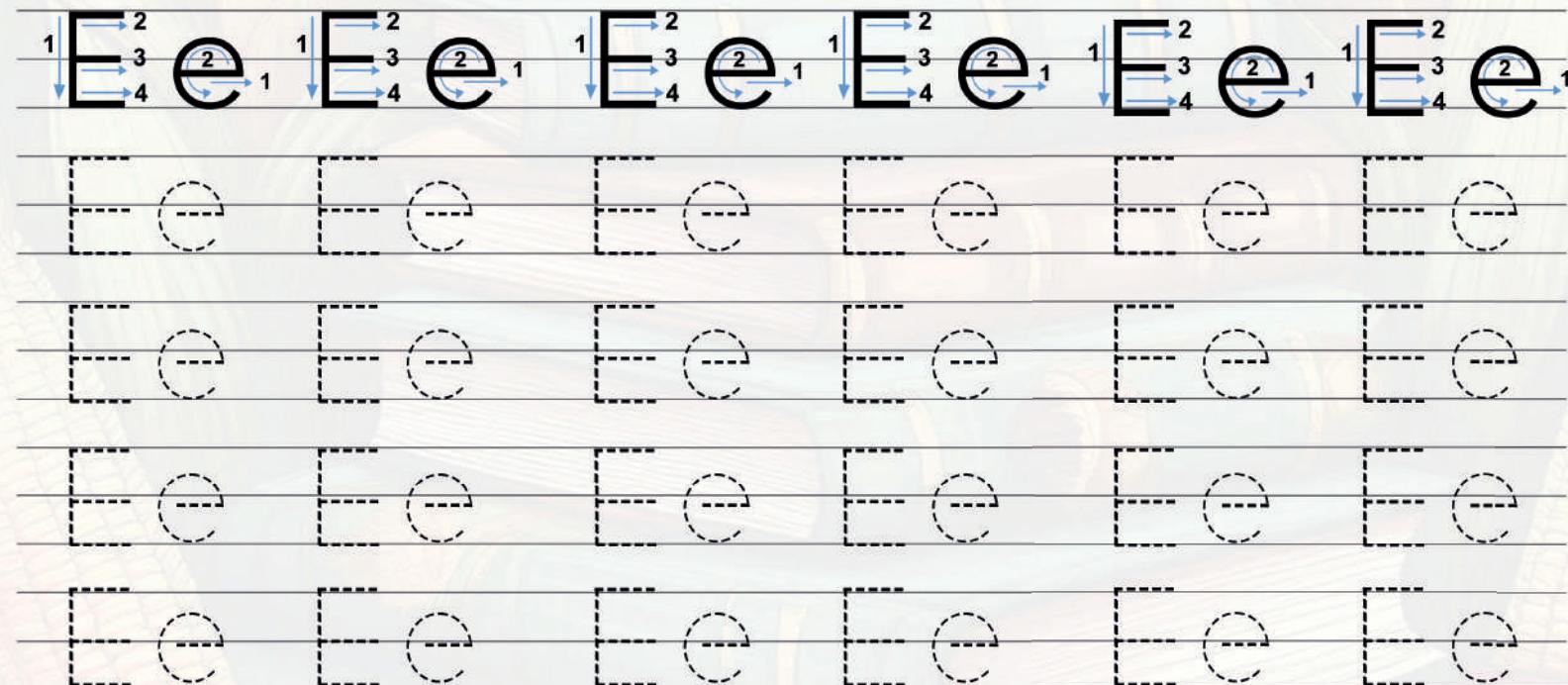
Jatyumi 6  
Jaye E e

## Yojskuy 28



Te' mäjapä toto käksi, ja'yä te' känhäyupä **asyulpäpik te'** jaye "E", "e" tzamjaya wa sunyi kyosyaju jutz mtzäjkpa te' jip'kuy, sonenaka tu'nä pämik te' jaye's nyäyi.

Tzamjaya te' anhmayaajpapä te' kä'yi ijtupä ji'pi tzäjktamä te' känhäyupä **asyulpäpik te'** jaye jutz tzyampase y te'se tzamjatyamä te' nyäyi.





Yojskuy 29

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa kyänhäyaju **asyulpäpik** te' jaye "E", "e".

Ee Ee Ee Ee Ee Ee Ee

Yojskuy 30



Tzamjaya te' anhmaya jpapä te' tzametam ijtyajupä käyi, yajk me'tzya te' jaye "E", "e", yajk kojipäya te' polapä ji'pipik känhäyupä **asyulpäpik**.

**ejkenye**

**ejsi**

**eme**

**Emilio**

**entzi**

**ejtäjk**

Näjaya wa tzyäjktanyaju te' tzame te' ja'itápä jayepik.

**\_jk\_ny\_**

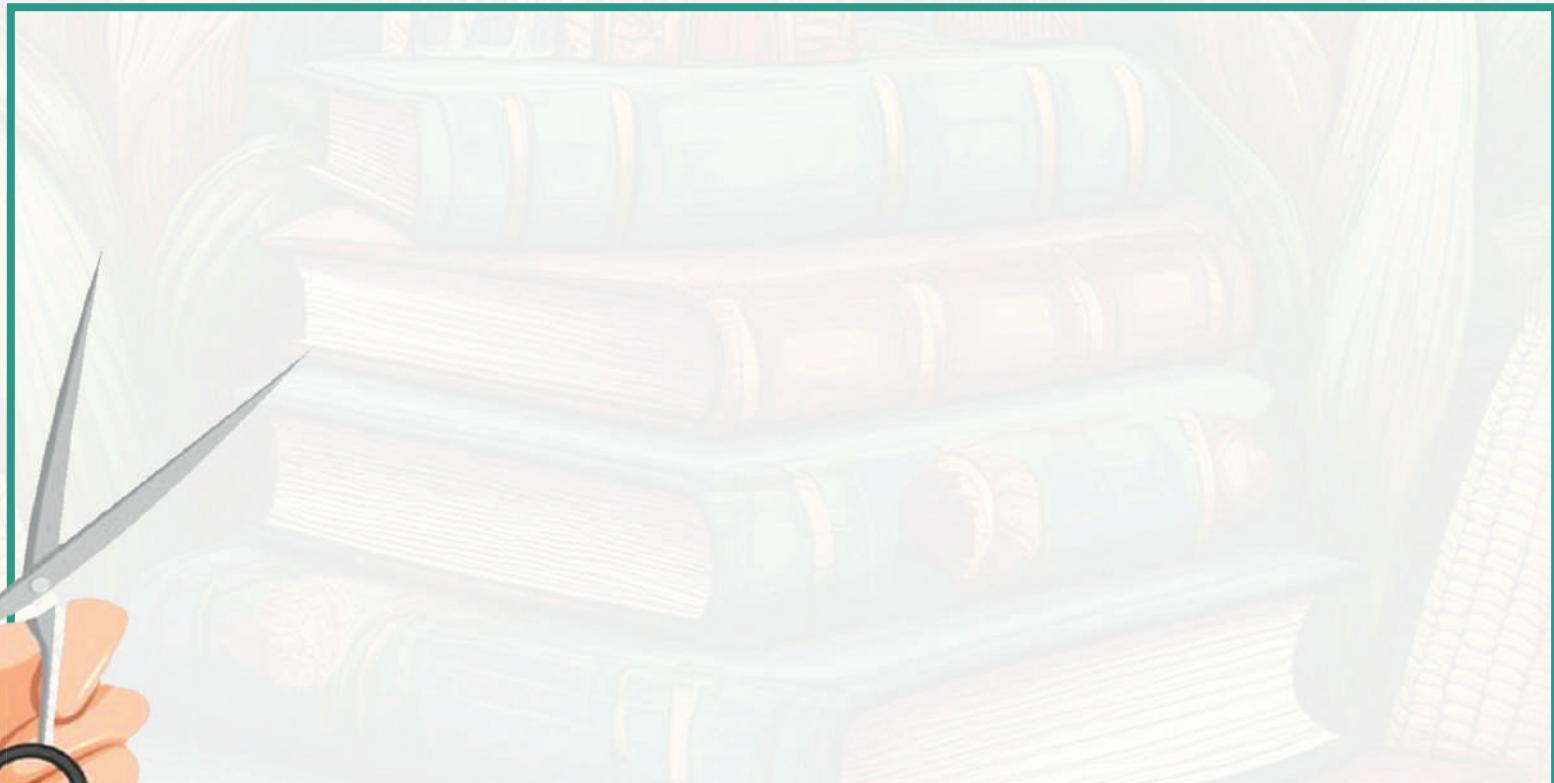
**\_m\_**

**\_milio**



## Yojskuy 31

Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa nyepsputyaju te' jaye "**E**", "**e**" te' peryotiko'omo y yempe tipä toto jaye'omo y jäsika yajk nekstzyäya te' kä'yi ijtupä ku'akro'omo.



Yojskuy 32



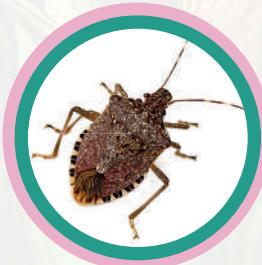
Tzamjaya te' anhmayajpapä wa jyapyutyaju/jyayaju näitam pänisnyetam y  
yomo'isnyetam y te'se yempeti'is nyäyitam nyitzäjkpapä'is te' jaye "E", "e" yä ijtupä  
ku'akro'omo.





## Yojskuy 33

Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa mye'tzyaju te' jaye "**E**", "**e**" te' tzame'omo y yajk käjipäya te' **känhäyupä asyulpäpik**.



entzi



ejsi



Elena



ejkenye



etze



ejtäjk



eme



pe'tzyu



Ernesto



je'



Jat�umi 7  
Jaye i-





## Yojskuy 34

Te' mäjapä toto käksi, ja'yä te' känhäyupä **tzyinase** te' jaye "I", "i" tzamjaya wa sunyi kyosyaju jutz mtzäjkpa te' jip'kuy, sonenaka tu'nä pämik te' jaye'is nyäyi.

Tzamjaya te' anhmayajpä te' kä'yi ijtupä ji'pi tzäjktamä te' känhäyupä **tzyinase** te' jaye jutz tzyampase y te'se tzamjatyamä te' nyäyi.

Yojskuy 35



Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa kyänhäyaju **tzyinase** te' jaye "I", "i".

A handwriting practice grid for the letter 'i'. It features five horizontal rows, each containing five sets of the letter. Each set consists of a vertical bar and a small circle at its top, representing the stroke order for writing the letter 'i'.



## Yojskuy 36

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa myetzyaju te' jaye "**I'**", "**i'**" y yajk kojipäya te' polapä ji'pipik känhäyupä **tzyinase**.

iyä

i'ki

itamante

ijtkuy

Irma

i'psanh

Näjaya wa tzyäjktanyaju te' tzame te' ja'itápä jayepik.

\_rma

\_jtkuy

-'k-

Yojskuy 37



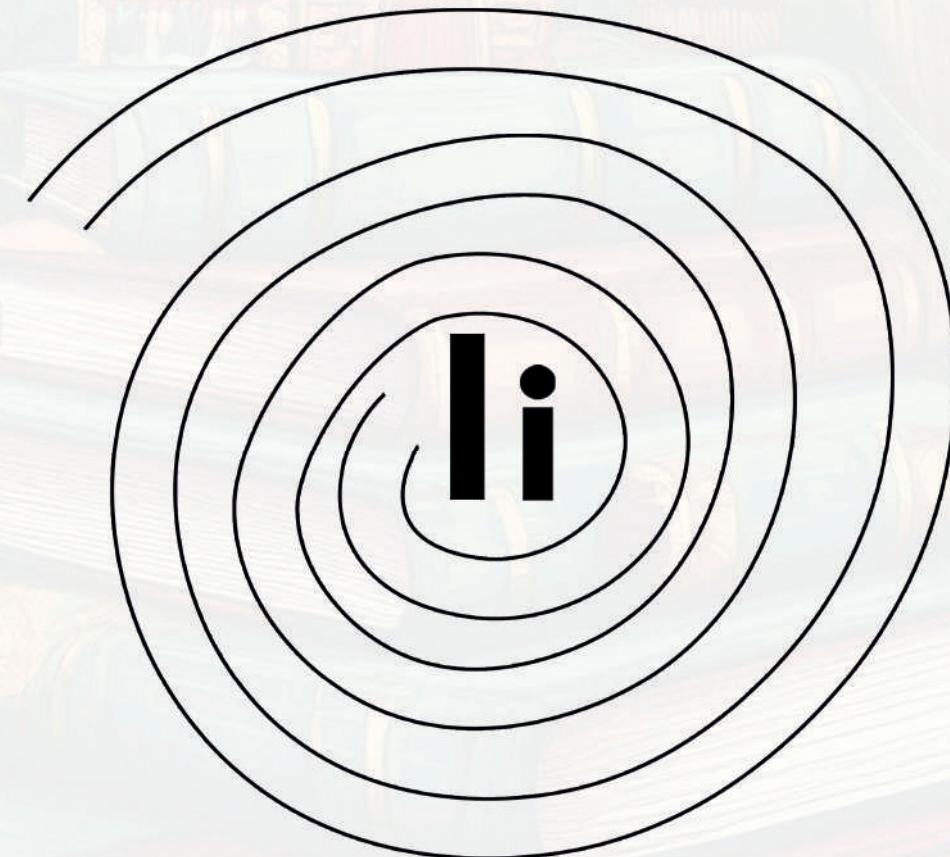
Tzamjaya te' anhmaya jpapä tese te' ijturnä te' jaye "I", "i" wa ji'pyaju nukpasenhomoo  
ijturnä te' ma'yokyuy 20.





## Yojskuy 38

Tzamjaya te' anhmayajpapä te'se te' ijturnä te' jaye "I", "i" wa ji'pyaju nukpasenhomoo ijturnä te' tzäki i'ki'jsnye.



Yojskuy 39



Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa mye'tzyaju te' jaye "I", "i" te' tzame'omo y yajk käjipäya te' känhäyupä **tzyinase**.



i'ki



i'psanh



yati



jí'ya



Imelda



ijtkuy



Ignacio



pitzi



tzinu



tzi

Jat yumi 8  
Jaye oo



## Yojskuy 40

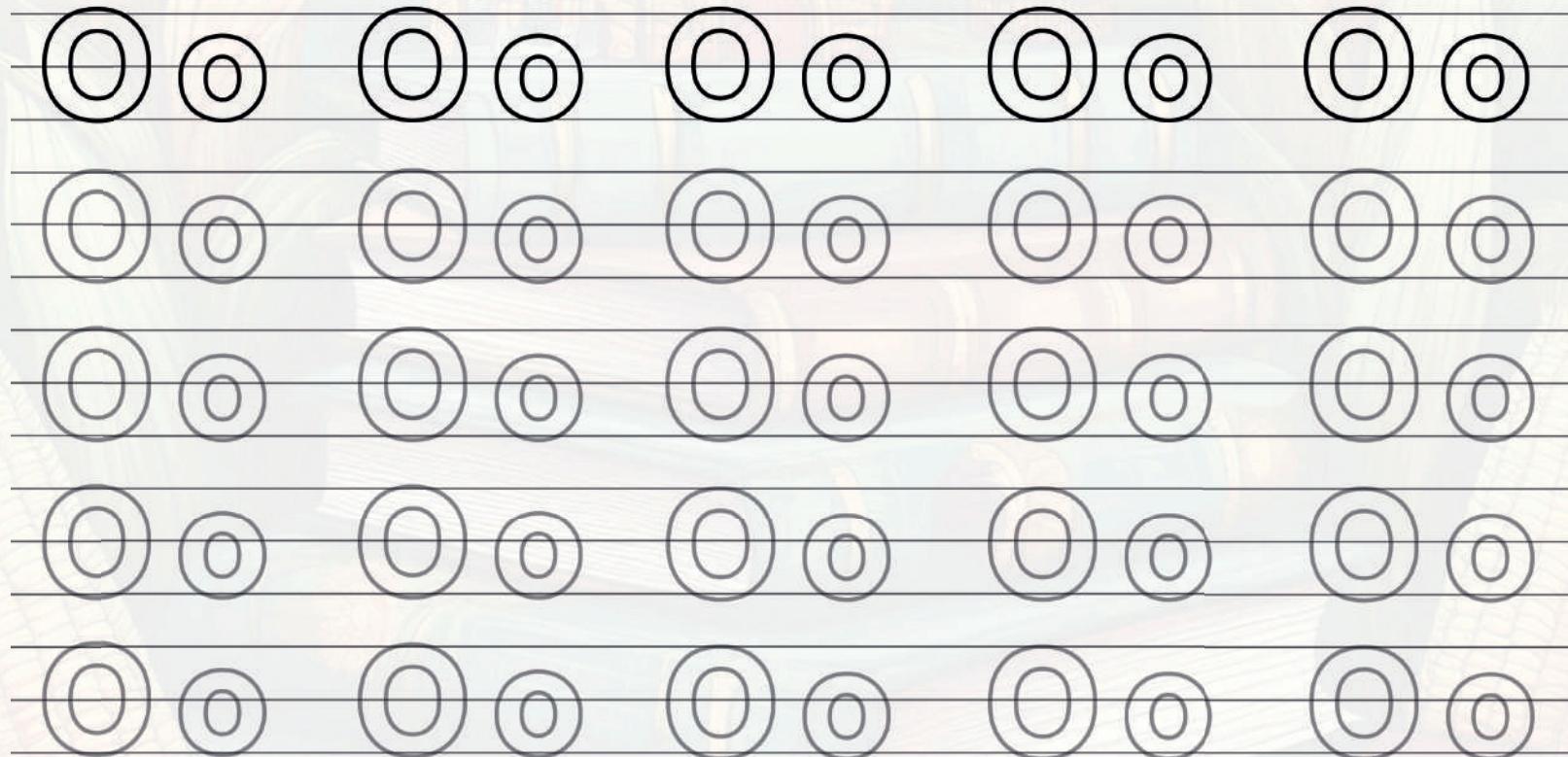


Te' majapä toto käksi, ja'yä te' känhäyupä **katzyupäpik** te' jaye "O", "o" tzamjaya wa sunyi kyosyaju jutz mtzäjkpa te' jip'kuy, sonenaka tu'nä pämik te' jaye's nyäyi.  
Tzamjaya te' anhmayajpapä te' kä'yi ijtupä ji'pi tzäjktamä te' känhäyupä **katzyupäpik** te' jaye jutz tzyampase y te'se tzamjatyamä te' nyäyi.



## Yojskuy 41

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa kyänhäyaju **katzyupäpik te'** jaye "O", "o".



Yojskuy 42



Tzamjaya te' anhmajyapä te' tzametam ijtyajupä käyi, yajk me'tzya te' jaye "**O**",  
"**o**" y yajk kojipäya te' polapä ji'pipik känhäyupä **katzyupäpik**.

**owi****o'na****Omar****oko'une****ojkjä****ontäjk**

Näjaya wa tzyäktanyaju te' tzame te' ja'itápä jayepik.

**\_mar****'na****\_k\_une**



## Yojskuy 43

Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa mye'tzyaju te' jaye "**O**", "**o**" te' tzame'omo y yajk käjipäya te' känhäyupä **katzyupäpik**.



owi



o'na



Olga



ok'tza



kopän



owitäjk



koya



Oralia



ko'käyi



kopajk

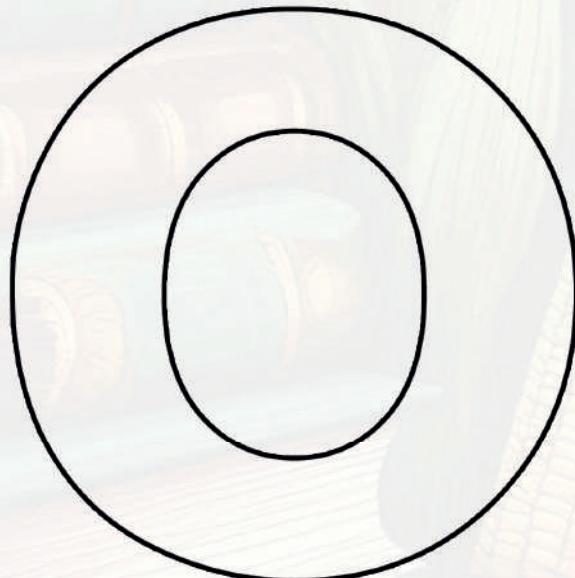
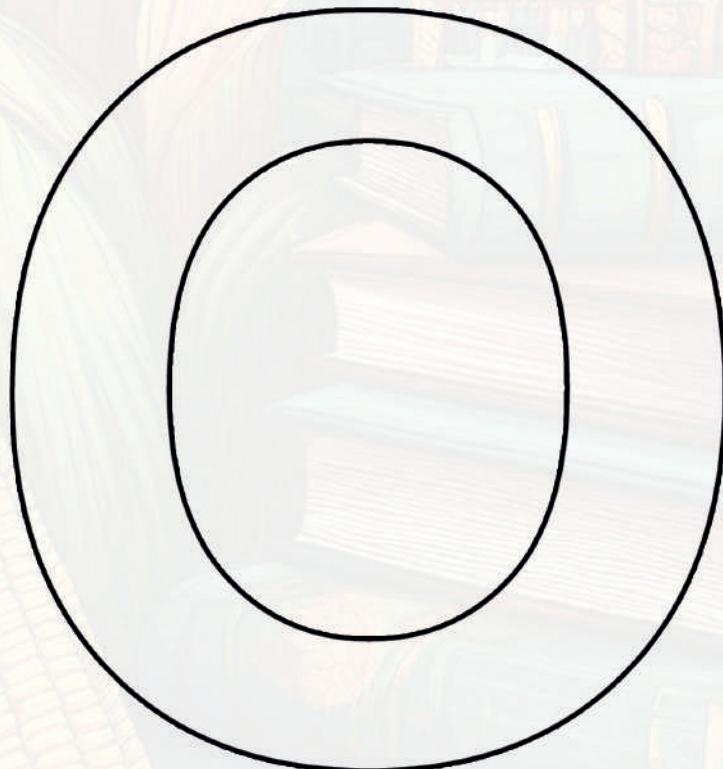




Yojskuy 44



Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa kyänhäyaju **katzyupäpik** te' jaye "O", "o".





## Yojskuy 45

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa kyojipäyaju te' polapä ji'pipik te' tzäkitam nyitzäjkpapä u nyä'ijtupä'is te' jaye "**O**", "**o**".

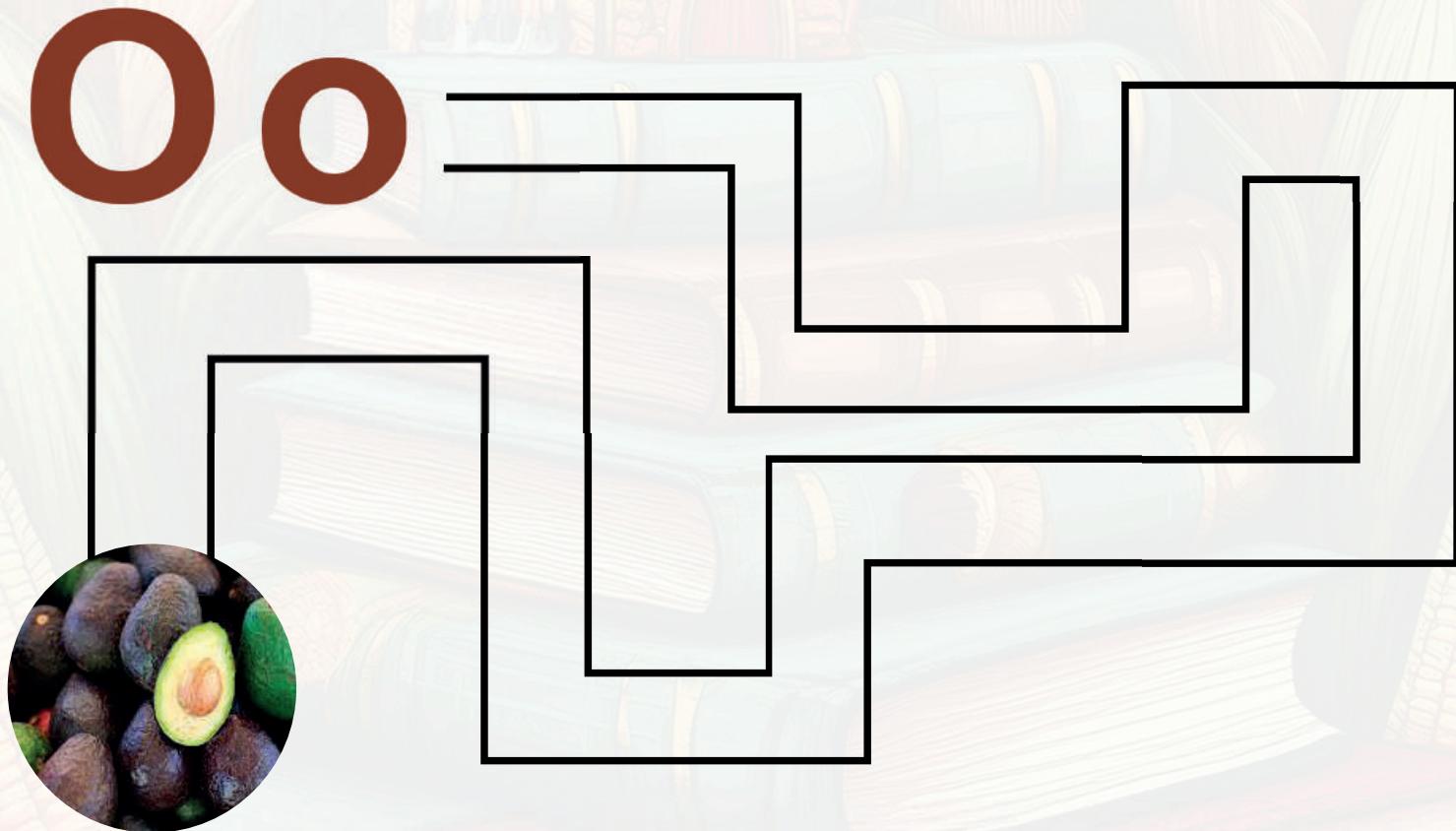




Yojskuy 46



Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa ji'pyaju te' tzäkikäjsi te'se nukpasenhomoo ijturnä te' owi.





Yojskuy 47

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa ji'pyaju te' tzäkikäjsi te'se nukpasenhomo ijturnä te' o'na.



Patkumyä 60



Yojskuy 48



Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa yajk yojsyaju tumä ji'pi wa ji'pyaju ijtumä te' jaye "O", "o".  
Te'se nukpasenhomo ijtumä te' tzäki ojkjä. Tzamjaya wa jana pyujtyaju te' ijtupä ji'pi'omo.

O O





Yojskuy 49

¡Tzäjktamite! Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa jyayaju/jyapyutyaju te' käyi ijtyajupä tzametam.



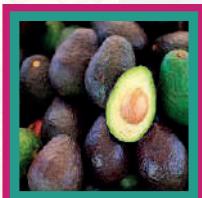
Pokstäjk



O'na



Yoya



Owi



CHIAPAS  
PUEDE  
PROGRAMA DE ALFABETIZACIÓN

Jat yumi 9  
Jaye Uu



## Yojskuy 50

Te' mäjapä toto käjsi, ja'yä te' känhäyupä **tzujzipäpik te'** jaye "U", "u" tzamjaya wa sunyi kyosyaju jutz mtzäjkpa te' jip'kuy, sonenaka tu'nä pämik te' jaye'is nyäyi.

Tzamjaya te' anhmayajpapä te' kä'yi ijtupä ji'pi tzäjktamä te' känhäyupä **tzujzipäpik** te' jaye jutz tzyampase y te'se tzamjatyamä te' nyäyi.

U U U U U U U U U U

U U U U U U U U U U

U U U U U U U U U U

U U U U U U U U U U

Yojskuy 51



Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa kyänhäyaju **tzujzipäpik** te' jaye "U", "u".

Uu Uu Uu Uu Uu Uu Uu Uu



## Yojskuy 52

Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa myetzyaju te' jaye "**U**", "**u**" y yajk kojipäya te' polapä ji'pipik känhäyupä **tzujtzipäpik**.

**une**

**ujkuy**

**Uriel**

**ujktäjk**

**ujsu**

**ujspi**

Näjaya wa tzyäjktanyaju te' tzame te' ja'itápä jayepik.

**\_ne**

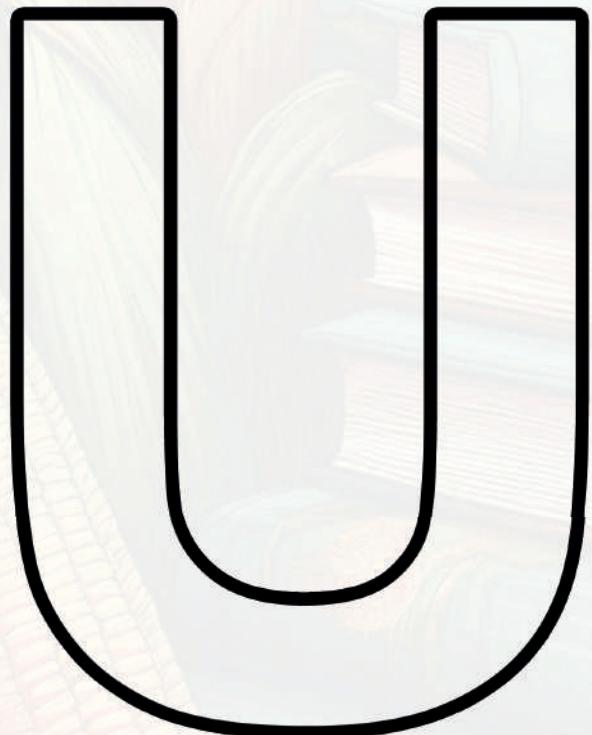
**\_riel**

**\_js\_**

Yojskuy 53



Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa kyänhäyaju **tzujtipäpik** te' jaye mäjapä "**U**" y te'se  
yajk ji'pya te' jaye tzyepä "**u**".





## Yojskuy 54

Tzamjaya te' anhmayaajpapä wa myetzyaju te' jaye "**U**", "**u**" y yajk käjipäya te'  
tzametam te' känhäyupä **tzujtipäpik**.



une



unemätzyik



nuku



tzujk



tulumpu



uka



kujy



kutzyima



tuwi



muka



Yojskuy 55



Tzamjaya te' anhmayajpapä wa ji'pyaju tumä ji'pipik te' jaye "U", "u" te' ijtyajupä tumtumäpä tzäkijinh nyä'ijtupä'is te' jaye "U", "u".

Uu





Jat�umi 10  
Jaye Ää

## Yojskuy 56



Te' möjapä toto käksi, ja'yä te' känhäyupä **tzukinpäpik** te' jaye "Ä", "ä" tzamjaya wa sunyi kyosyaju jutz mtzäjkpa te' jip'kuy, sonenaka tu'nä pämik te' jaye's nyäyi.

Tzamjaya te' anhmaya jpapä te' kä'yi ijtupä ji'pi tzäjktamä te' känhäyupä **tzukinpäpik** te' jaye jutz tzyampase y te'se tzamjatyamä te' nyäyi.



## Yojskuy 57

Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa kyänhäyaju **tzukinpäpik** te' jaye "Ä", "ä".





Yojskuy 58



Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa myetzyaju te' jaye "ä" y yajk kojipäya te' polapä ji'pipik känhäyupä **tzukinpäpik**.

ähkuy

äksi

älyäwi

äjtzi

ä'tzi

äjtpa

Näjaya wa tzyäjktanyaju te' tzame te' ja'itápä jayepik.

\_nhkuy

\_jkzi

\_ly\_wi





## Yojskuy 59

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa myetzyaju te' jaye **"ä"** y yajk käjipäya te' tzametam te' kähhäyupä **tzujtzipäpik**.



täp



äjksi



änhkuy



anhkä



Mä'



jäyä



mä'a



täjk



täjsi



nä'





Yojskuy 60



Tzamjaya te' anhmaya jpapä wa ji'pyaju tumä ji'pipik te' jaye "Ä", "ä" te' ijtyajupä tumtumäpä tzäkijinh nyä'ijtupä'is te' jaye "Ä", "ä".



# Ä ä





CHIAPAS  
PUEDE  
PROGRAMA DE ALFABETIZACIÓN

Jatyumi 11  
Anhmawyätzäjktamite te' ontantäjktam



Yojskuy 61

Tzamjaya te' anhmaya jipapä wa kyänhäyaju te' ontantäjktam jutz känhäyaju te'  
tumtumäpä yojskuyomo mtzäjktapä'a y te'se tumä ji'pipik yajk tu'mya te' ontantäjktam  
mäjatampä te' tzyetampä ontantäjkpiktam.

a e i o u ä

Ä O U E I A





Yojskuy 62

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa kyojipäyaju te' polapä tzäkipik te' nenhejayetam  
(A, a, E, e, I, i, O, o, U, u y Ä, ä) ijtyajupä kä'yi te' tzame'omotam.

Ejsi

Aknaka

Älyäwi

Äjtzi

Kutzyima

Ejtäjk

Oko'une

I'ki

Ujktäjk

Jat�umi 12 y 13  
Tzäki ijtumä'tzi





## Yojskuy 63

Tzamjaya te' anhmayaajpapä ke maka tzyäjkye tumä yojskuy wa mujsu tzyapya uka 'yijspäjkyajpa sunyi te' tzyepä tzya'ma kupkutyam y te' ijtyajumä.

Te'se maka tzyäjkye tumä tzäki o mapa makämä tzyapye jutäkanhte ijtyajupä y titamte ijtyajupä te' tzyepä tzya'ma kupkuyomotam.

Tzäkä jutz tzyampase te' mim toto jaye'omo y uka msutpa, mujspa yajk mä'nä tumä mapa te' Google Maps, uka ja mnyä'itä jutz wa yajk mä'nu, te'se tzäkä käyi tzyampase:

Tumä mäja toto käksi, te' anhmayaajpapä'is wyinanhtyäjkitam maka mtumätzäjktame tumä tzäki o mapa te'se maka mtzäjktzyotse tijutipä ijtpä te' tzyepä tza'ma kupkuyomo, te'se masantäjk, mäjtzäyajpamä pelotapik, anhkimkutyäjk, opyamä poksyé tzamepäntam y mätzäyajpamä unetam, te' anhmakyutyäjk, ma'anämpamä o te' tuk nu'kupä te' tzyepä tza'ma kupkuyomo.

Mtzäjkpo'uka te' tzäki o te' mapa, tzamjaya te' anhmayaajpapä wa jyapyutyaju te' jäsika ijtpä ku'akro'omo y uka syutnyajpa mujspa kyänhäya.

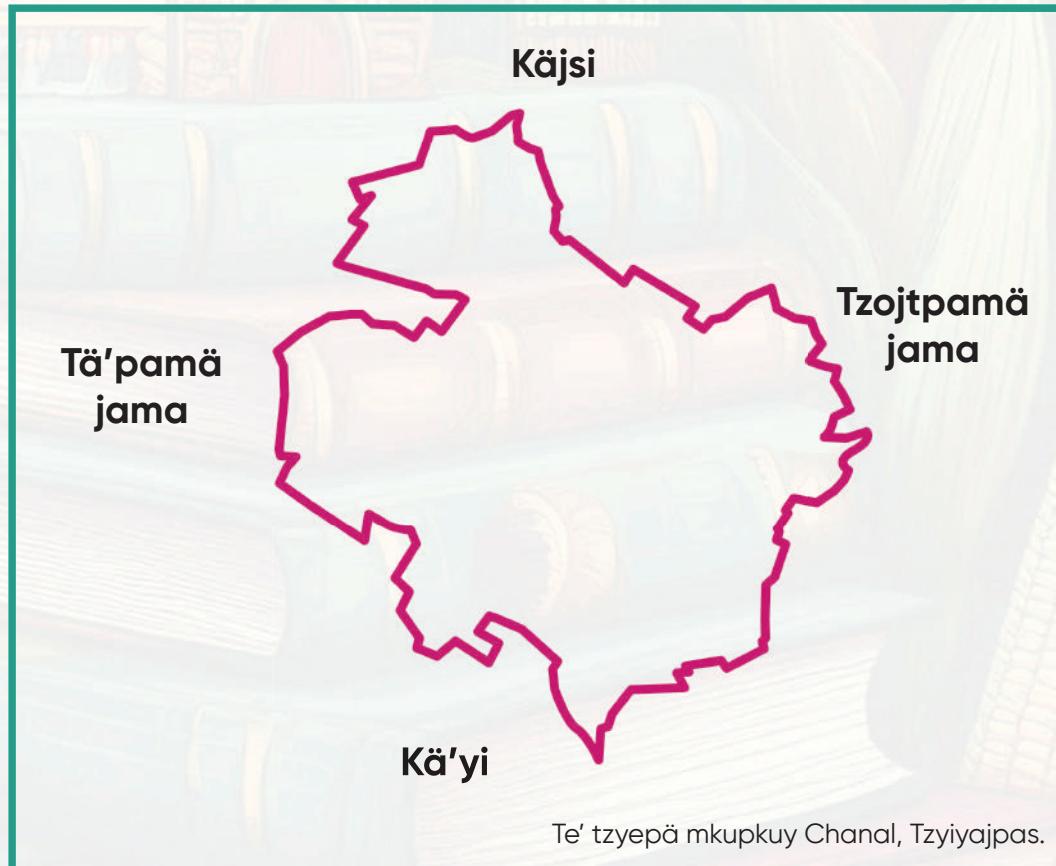


Tzäjkijskuy:

Tzamjaya te' anhmayajpapä wa sunyi kyosyaju te' käyi ijtuple tzäki.



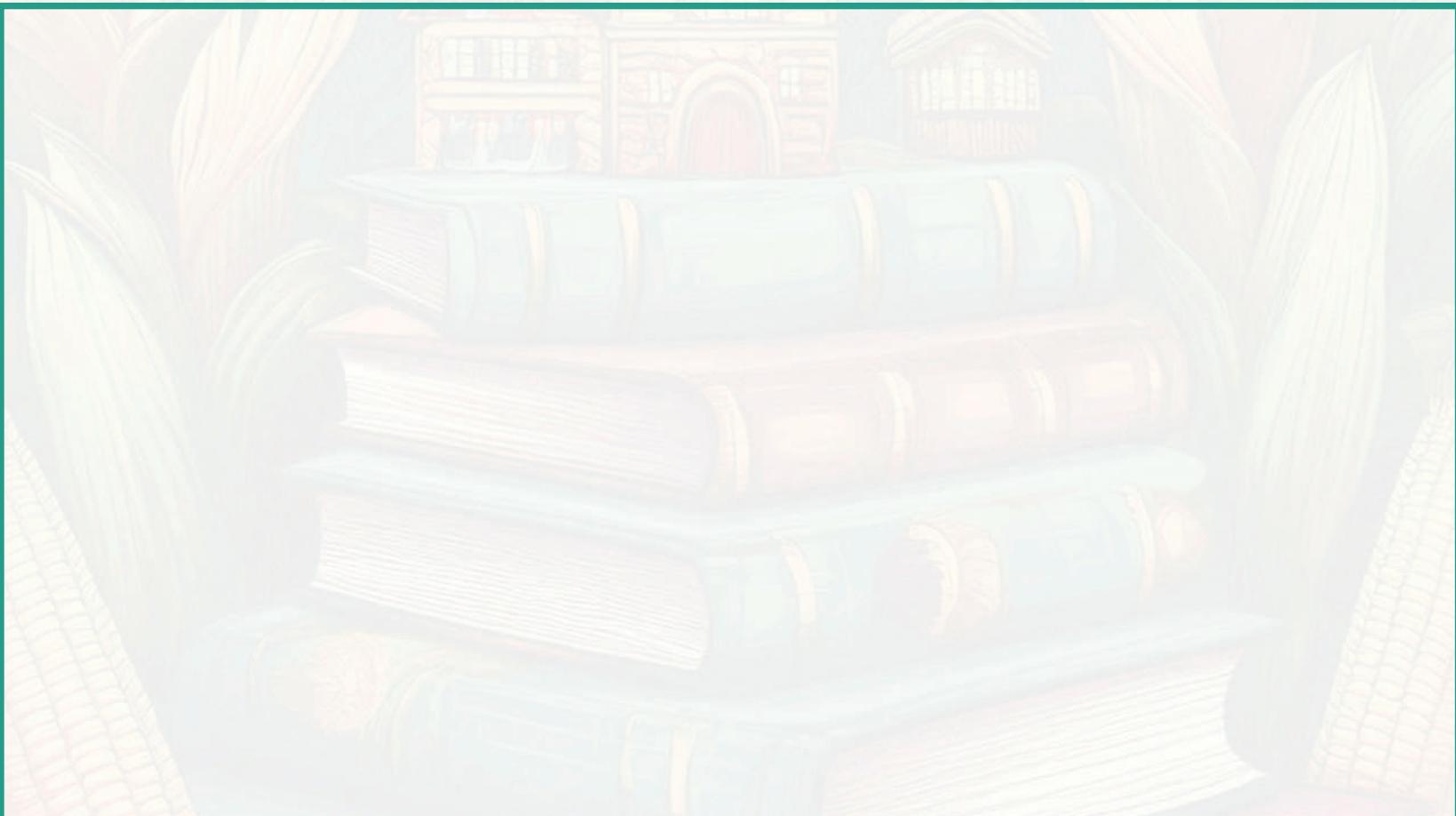
Te' tzyepä mkupkuy Chanal, Tzyiyajpas.



Anhmayopyapä



Yojskuy 63



Patkumyä 82



Yojskuy 64



Jayä te' tzametam kyäkajpapä'is te' ijtyajupä te' mäjapä toto käksi o te' japyapä käksi wa kyojtu te' jayetam te' känhäyajupä te' yojskuyomotam y tzämä te' tzäkijinhtam te' mapakäksi ijtujse te' tzäjkijskuyomo.

Tzäjkijskuy:





## Yojskuy 65

Te' anhmajpapäjinh tzäkä pämi te' toto tunhkuy te' tumtumäpä tzamejinh te' ijtyajupä te' ku'akro'omo. Jayä te' tzametam kyäkajkpapä'is te' tumä mäjä toto käksi o te' japyapä käsi sunyi yajk kojtya te' ontantäjk känhäyajupä jutz yajk yojstapä te' tumtumäpä yojskuyomo y tzäkä te' tumä tzäkijinh.

### Tzametam kyäkajkpapä'is

1	Kotzäjk
2	Tzika
3	Kama
4	Koke
5	Kujy
6	Nä'
7	Kajsyi
8	Matza
9	Jama
10	Poya
11	Säjk
12	Tuk
13	Täjk
14	Juktäjk



Yojskuy 66

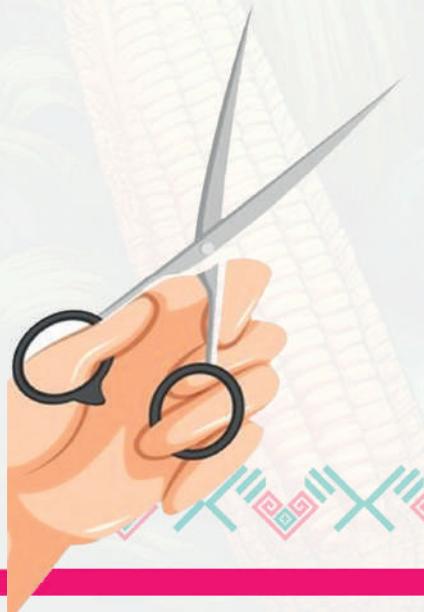
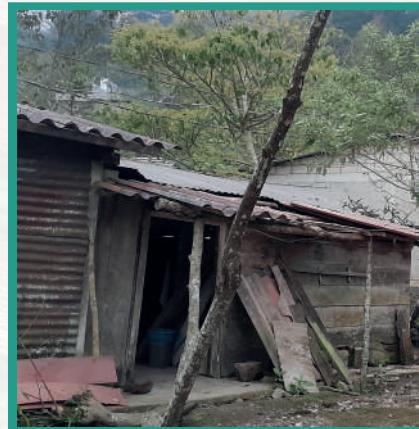
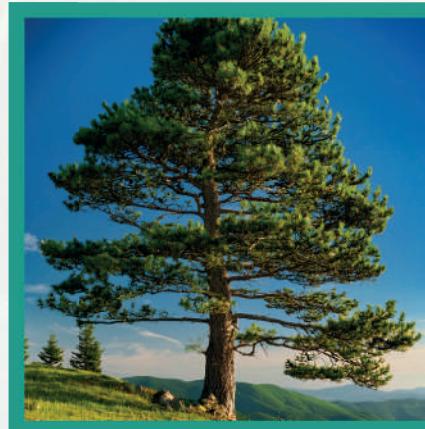
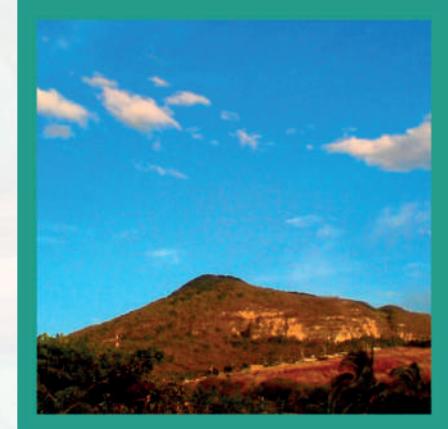


Mujspapäte yajk yojstamä te' nepspuptyajupä tzäkitam te' ijtkuijs myapa'omo.

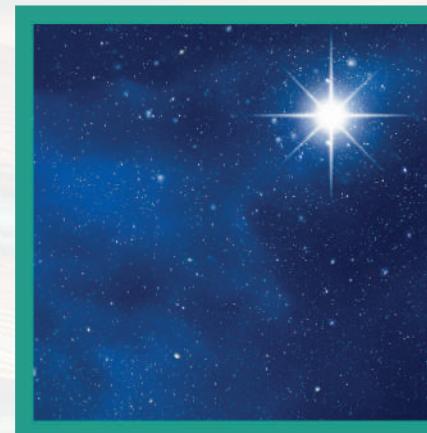
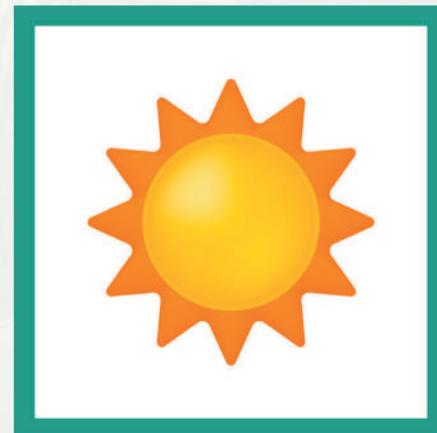
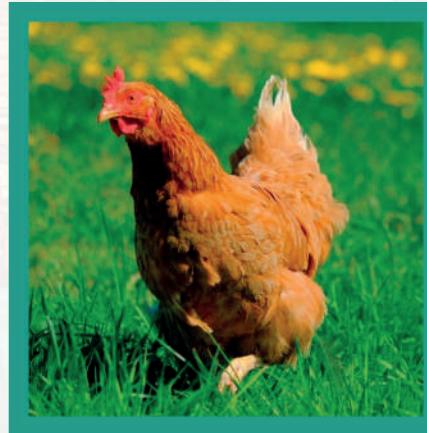


Patkumyä 85





An h may o p y a p ä





## **¡Sunyik anhjamä mwit!**

Koyajupänte yä' witpä toto jaye yojskuyijsnyetam yä' prokrama:  
"Myujspa Tzyiyapajsis" te' metzapä toto jaye yojskuyijsnyetam maka  
m'ijspjäktame te' tzametam yajk kipswitupapä'is. Tzametamte te'  
makapä'is nhkyotzowe te' m'anhmakyuyomo wa mujsu tyoto tu'nä y  
tyoto jayä.

## **¡Uka mujspa mijt, Myujsketpati Tzyiyapajsis!**



*El Cuaderno de ejercicios 1 en lenguas indígenas,*  
se terminó de imprimir en marzo de 2025 en los Talleres Gráficos de Chiapas,  
Carretera Panamericana 1076, Plan de Ayala, Tuxtla Gutiérrez, Chiapas.

El cuidado de la edición estuvo a cargo de la  
Dirección de Divulgación de la Secretaría  
de Educación del Estado de Chiapas.





**SECRETARÍA DE  
EDUCACIÓN**

